

Θεολογική προσέγγιση του έργου του Νίκου Λυγερού “Χίλιοι στίχοι εις εν πνεύμα”

/ [Γνώμες](#)

Χρήστου Κ. Οικονόμου

Προέδρου Τμήματος Θεολογίας Πανεπιστημίου Λευκωσίας
τέως Προέδρου και Κοσμήτορα της Θεολογικής Σχολής
του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

1. Ο Νίκος Λυγερός ως προσωπικότητα

Ο Νίκος Λυγερός γεννήθηκε στο Βόλο το 1968. Σύμφωνα με το βιογραφικό του, το οποίο απεδέχθη και ανάρτησε το Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ), ο Λυγερός έχει τον υψηλότερο δείκτη νοημοσύνης στην Ελλάδα, 189 στην κλίμακα Stanford Binet και ένας από τους 50 εξυπνότερους ανθρώπους στον κόσμο. Κατέχει παγκόσμια ρεκόρ στην Άλγεβρα, θεωρία των αριθμών και την

συνδυαστική.

Είναι Έλληνας μαθηματικός, συγγραφέας, ποιητής, ζωγράφος, σκηνοθέτης, ασχολείται με τη μουσική, την κοινωνιολογία, την οικονομία, αρχαιολογία, στρατηγική και γεωπολιτική.

Είναι ειδικός σύμβουλος στη Σχολή Εθνικής Άμυνας, Σχολή Πολεμικής Αεροπορίας, Αστυνομικής Ακαδημίας, Σχολή Εθνικής Ασφαλείας, Σχολή Στρατολογικού. Επίσης επισκέπτης καθηγητής Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, Παιδαγωγικό Τμήμα και στρατηγικός σύμβουλος.

Ολοκλήρωσε τη συγγραφή 100.000 γραπτών κειμένων, φιλοσοφίας, νοημοσύνης, εκπαίδευσης, μαθηματικών, φυσικής, μυθολογίας, θρησκείας, ιστορίας, αρχαιολογίας, κινηματογράφου, ζωγραφικής, μουσικής, πολιτικής, κοινωνιολογίας, στρατηγικής οικονομίας, ποιήματα, σκίτσα και έργα ζωγραφικής.

2. «Χίλιοι στίχοι εις εν πνεύμα». Δεκάλογος για τον Χριστό

Ένα από τα έργα του Νίκου Λυγερού, το οποίο διεπίστωσα, ότι έχει θεολογικό περιεχόμενο, είναι το έργο του “Χίλιοι στίχοι εις εν Πνεύμα”, 2016. Από τα περιεχόμενα αυτού του έργου θα παρουσιάσω το πρώτο κεφάλαιο, που έχει θέμα “Δεκάλογος για τον Χριστό”, ώστε να δούμε, πως αντιλαμβάνεται ένας φιλόσοφος και θετικός επιστήμονας με σύγχρονη ερμηνευτική προσέγγιση τον λόγο του Θεού στο σύγχρονο κόσμο και τη σύγχρονη εποχή μας.

Ο ίδιος επιστήμονας αντιλαμβάνεται την αποστολή του στον κόσμο ως μια οικουμενική αποστολή και έτσι ταυτίζει την ύπαρξή του με μια οικογένεια, η οποία, όπως αναφέρει ο Χριστός για τον εαυτό του, κινείται σε επίπεδο παγκοσμιότητας.

Η οικογένεια του Νίκου Λυγερού, σύμφωνα με τον ίδιο, ταυτίζεται με την απάντηση, που έδωσε ο Χριστός στο ερώτημα: “Τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ μου καὶ τίνες εἰσὶν οἱ ἀδελφοί μου;” (Ματθ. 12, 48). Και δείχνοντας με το χέρι του τους μαθητές του, είπε “Ἰδοὺ ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. ὅστις γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς, αὐτός μου ἀδελφός καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν” (Ματθ. 12, 49-50) και “Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστι μου ἄξιος” (Ματθ. 10, 37).

Ο δεκάλογος για τον Χριστό, του Λυγερού. Φέρνει αβιάστα στο νου του αναγνώστη τις Δέκα εντολές του Μωυσή και όπως εκείνες είχαν περιεχόμενο θεολογικό, κοινωνικό, πολιτιστικό και ο Δεκάλογος του Λυγερού, για το Χριστό

κινείται ακριβώς στην ίδια ιστορικοθεολογική προοπτική. Το έργο αυτό του Νίκου Λυγερού αρχίζει με το “Κανείς δεν λέει καλή σταύρωση” (σελίδα 11). Στην εργασία του αυτή συγκεντρώνεται όλη η θεολογική σκέψη του Λυγερού, όχι ως θεολογικός ευσεβισμός, ούτε δογματική διδασκαλία, ούτε ηθικιστική άποψη, αλλά ως ήθος, λογικός, φιλοσοφικός και κοινωνικός προβληματισμός, που οδηγεί τον άνθρωπο προς την κατεύθυνση μιας υπαρξιακής και κοινωνικής καταξίωσης.

Η ιδιαιτερότητα του έργου αυτού του Λυγερού και η προσφορά του, είναι το γεγονός, ότι δεν συλλογίζεται ως θεολόγος, με την κλασική έννοια της σπουδής της θεολογίας, αλλά ως φιλόσοφος και λογικά σκεπτόμενος άνθρωπος και προβληματίζεται από τα θεολογικά δεδομένα της Θείας Οικονομίας, τα οποία παρουσιάζει με σύγχρονο κοινωνικό προβληματισμό και διαλεκτική πρόκληση, ώστε να θέσει τον άνθρωπο ανεξαρτήτου ηλικίας, ευσεβισμού, θεολογικής γνώσης και εμπειρίας, να σκεφτεί λογικά. Λογικός και θεολογικός, λοιπόν, είναι ο τρόπος, που τον κατευθύνει και τον οδηγεί, πρώτα στη σταύρωση και μετά στην ανάσταση, υπερβαίνοντας κάθε υποκρισία και βίωση του Χριστιανισμού ως υπέρβαση της βαρβαρότητας. Και έχει δίκαιο στο σημείο αυτό ο Λυγερός, γιατί όντως ο Χριστιανισμός υπερβαίνει τη βαρβαρότητα της ειδωλολατρίας, της λατρείας των ειδώλων, ακόμη και αυτής της λατρείας του αυτοκράτορα και ανοίγει για την ανθρωπότητα, από την εποχή του Ιησού Χριστού, την οδό και την αλήθεια, για έναν άλλο πολιτισμό της προόδου για τον κάθε άνθρωπο, ανεξαρτήτως φυλής και φύλου.

Έτσι αναφερόμενος στα πάθη του σταυρού, υπογραμμίζει, ότι “η σταύρωση είναι το μόνο, που καθορίζει το χριστιανικό στοιχείο και αν δεν ήταν αυτό, πώς θα υπήρχε η ανάστασή μας;” (σελίδα 12).

Σε έναν άλλο προβληματισμό του στον “Δεκάλογο για τον Χριστό”, υπογραμμίζει για τον άπιστο, ότι “αν δεν πιστεύεις στον Χριστό, γιατί σε ενοχλεί που θυσιάστηκε” και τον προτρέπει “δεν είναι ανάγκη να τον βρίξεις με τις πράξεις, που κάνεις, λόγω θρησκείας, γιατί μπερδεύεις την πίστη με την παράδοση της άγνοιας. Απλώς σεβάσου την ύπαρξή του με λιτό τρόπο, δίχως γλέντια, γιατί είσαι πιο βάρβαρος” (σελίδα 13). Εδώ έχουμε έναν διάλογο του Λυγερού με τους αθέους, όπου εύστοχα επισημαίνει, ότι η απιστία εκδηλώνεται με ύβρη για τις πράξεις τους, γιατί μπερδεύουν την πίστη με την άγνοιά τους και τους προτρέπει απλά να σέβονται την ύπαρξη του Χριστού με λιτό τρόπο.

Ακολούθως αναφερόμενος τους θρησκόληπτους του τίποτα, εύστοχα υπογραμμίζει, ότι «οι θρησκόληπτοι του τίποτα κατηγορούν τα πάντα, δίχως να έχουν μελετήσει τις Άγιες Γραφές. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να ακολουθούν ένα δόγμα δίχως νοημοσύνη, λες και για να πιστέψεις πραγματικά, πρέπει να είσαι εντελώς άσχετος». Και καταλήγει, υπογραμμίζοντας, ότι “το όλο θέμα δεν είναι μόνο το εγώ, αλλά πως να βοηθήσεις όλους του άλλους, γιατί αυτή είναι η

ανθρωπότητα, για την οποία μιλάει ο Χριστός” (σελίδα 14).

Στο πέμπτο σημείο του “Δεκαλόγου του για τον Χριστό” ο Λυγερός θεωρεί, τον Χριστό, ότι είναι τα πάντα (σελίδα 15). Εδώ κάνει μία εύστοχη αναφορά στην επικαιρότητα, τονίζοντας, ότι, “αν ο Χριστός είναι τα πάντα για τη θρησκεία μας, εννοώντας προφανώς την χριστιανική πίστη μας, τότε πρέπει να αντιληφθείς, ότι η Σταύρωσή Του δεν είναι παρά μία γενοκτονία, που δεν διαγράφεται και δεν παραγράφεται, διότι ήταν και Αυτός αθώος για τα πάντα”. Εδώ βλέπουμε μία αναφορά στη σύγχρονη κοινωνική πραγματικότητα της γενοκτονίας, υπογραμμίζοντας, ότι “η θανάτωση του αθώου Χριστού δεν δικαιολογείται, ούτε στηρίζεται η καταδίκη του, που συνιστά την άρνηση της γενοκτονίας των λαών, με την απαγόρευση της βαρβαρότητας” (σελίδα 15).

Ακολουθώντας σχολιάζει το “αθώος δίκαιος” (σελίδα 16). Επικαλείται ο Λυγερός την ύπαρξη νοημοσύνης, ως προϋπόθεση, γιατί, όπως αναφέρει, “ο αθώος δίκαιος δεν είναι θέμα πίστης, αν υπάρχει πραγματικά, αρκεί να διαβάσεις, για να επινοήσεις τον Θεάνθρωπο” (σελίδα 16). Υποστηρίζει, ότι ο αθώος δίκαιος δεν άπτεται της πίστης, αλλά για να κατανοήσει την ιστορία της Θείας Οικονομίας και το ρόλο του Θεανθρώπου, χρειάζεται να μελετήσει τα κείμενα των Γραφών, που είναι οι πηγές του χριστιανισμού, γιατί αυτές ομιλούν για τον Θεάνθρωπο και τη συγκατάβαση του Θεού Πατέρα να στείλει τον Υιόν του τον Μονογενή για τη λύτρωση και σωτηρία του ανθρωπίνου γένους.

Στο έβδομο κείμενο του “Δεκαλόγου για τον Χριστό”, προτρέπει, ο Λυγερός, να μην κατηγορεί κάποιος άδικα (σελίδα 17) αυτόν, που νομίζει, ότι δεν πιστεύει, επειδή μπορεί αυτός να είναι ο καλύτερος μαχητής του Χριστού, ενώ όλοι οι άλλοι, απλώς ακολουθούν αυτό, που λέει «κοινωνία και όχι η θρησκεία» (σελίδα 17), προφανώς εννοεί τη χριστιανική πίστη, γιατί ως γνωστό ο Χριστιανισμός δεν είναι θρησκεία, αλλά αποκάλυψη της θείας σωτηρίας (σελίδα 17). Εδώ τονίζεται η κατάκριση του ευσεβοφανούς για τον άπιστο και είναι εύστοχη η παρατήρηση, γιατί από τα ιστορικά γεγονότα της Αγίας Γραφής, ιδιαίτερα της Καινής Διαθήκης, η οποία μιλά κατά κανόνα για τη ζωή, τα έργα και τη διδασκαλία του Χριστού, πολλοί άνθρωποι από τη διδασκαλία του Χριστού στράφηκαν προς τον Χριστό και έγιναν υποδείγματα ιστορικής πίστεως, παρόλο που πολλοί από αυτούς ήταν αμαρτωλοί, με αποτέλεσμα να τονίσει ο Χριστός, ότι “οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ” (Ματθ. 21, 31). Ο υπόκοσμος πολλές φορές παρουσιάζει μοναδικές εκπλήξεις πίστεως, που υπερκερνούν την ευσεβοφάνεια και την αυταρέσκεια του ανθρώπου.

Το επόμενο θέμα του “Δεκαλόγου για τον Χριστό” αναφέρεται στα μαθήματα του δικαίου, τα οποία δεν είναι κατανοητά από τον κάθε άνθρωπο. Ούτε ο καθένας μπορεί να κάνει τον δίκιο, αλλά σπάνιοι άνθρωποι, τονίζει ο Λυγερός, υπερβαίνουν τη θεία ουσία, έχοντας προϋπόθεση τη μαθητεία (σελίδα 18). Η μαθητεία σημαίνει

προφανώς ταπείνωση, υπακοή, πειθαρχία στα λόγια του δασκάλου, που μπορούν να τον αναδείξουν μερικές φορές ανώτερο του δασκάλου.

Το ένατο θέμα του “Δεκαλόγου για τον Χριστό” δίνει μια συμβουλή “Πρόσεχε τους δικούς μας” (σελίδα 19). Ο αγώνας της σωτηρίας και της λύτρωσης του ανθρώπου διά Ιησού Χριστού είναι αδιάλειπτος. Χρειάζεται, κατά τον Λυγερό, αγώνα, που πρέπει να συνδυάζει την απελευθέρωση με την ελευθερία και ο Χριστός είναι ο συνδυασμός και των δύο (σελίδα 19).

Τέλος, ο “Δεκάλογος για τον Χριστό” του Λυγερού, ολοκληρώνεται με έναν προτρεπτικό λόγο, “Τώρα μπορείς να καταλάβεις” (σελίδα 20). Εδώ αναφέρει, ότι, “όταν βοηθάς τον δάσκαλό σου, στην πραγματικότητα σηκώνεις μαζί του τον ίδιο σταυρό, για να έρθει πρώτα το τέλος και μετά η αρχή της συνειδητοποίησης του έργου του Χριστού για την ανθρωπότητα” (σελίδα 20). Αυτό, κατά την άποψή μου, έχει την απόλυτη ταύτιση με το “τετέλεσται” (Ιωάν. 19, 28), του Ιησού στο σταυρό, ως ολοκλήρωση της σωτηρίας του ανθρωπίνου γένους, με την υπέρβαση της φθοράς και του θανάτου, από τον πρωτότοκο των νεκρών.

Με τον Νίκο Λυγερό έχουμε γνωριμία μηνών, από την παρουσίαση του βιβλίου του μουσικοσυνθέτη Μιχάλη Χατζημιχαήλ, όμως αισθανόμαστε ότι έχουμε σχέση πολυετή. Γεννηθήκαμε γνωρίζοντας ό ένας τον άλλο «εκ κοιλίας μητρός μας». Γι’ αυτό όταν συστηθήκαμε αισθανθήκαμε ότι γνωριζόμαστε προ πολλών ετών. Άγνωστη πορεία ζωής, αλλά κοινή πορεία στόχων: προσφορά στον άνθρωπο, την κοινωνία, τον πολιτισμό, την παιδεία. Προερχόμαστε από κοινό υλικό, σάρκα και πνεύμα. Κοινό όραμα ζωής, καλλιέργεια της ύπαρξης και της προσωπικότητας μας, ως κατ’ εικόνα και καθ’ ομοίωση Θεού, με προοπτική τη βίωση της αιωνιότητας, με την υπέρβαση της φθοράς και του θανάτου, διά Ιησού Χριστού.

